

Kot žena danes kaže se priroda,
 Ki s plesa je prišla in ves svoj kras
 Raz sebe trga ... v bolni duši gloda
 Jej divje disonance rezki glas.
 Vrtinec divji vre jej v trudni glavi,
 Omahne v krču spehana na smrt,
 »Umreti, spati...«, kakor Hamlet pravi,
 Odmeva v njeni duši, život strt
 Jej oslabeva ... pada ... njene kite
 Se razvozlajo, kalno zre oko,
 Spominja na trenutke se prežite,
 »Umreti, spati...« jej zveni v uho.
 Umira ... srce več jej ne utriplje,
 Oko zre v daljo, v čelo pada mráz —

Sneg rahlo, tiho se na plan usiplje,
 Zveni iz dalje plesne godbe glas.

Iz češčine preložil *Al. Benkovič*.

Ali naj se in kako naj se pripravljajo otroci za šolo.

Márica II.

Dekateri stariši menijo, da storijo šoli Bog zna kakšno uslugo, ako pripravljajo deco že doma za šolo, kar je pa v njihovem smislu, kakor se lotevajo svoje naloge, celo napačno. Navadno s tem ne koristijo učitelju prav nič, ampak ravnokar škodujejo, nadalje pa mučijo sebe in otroke. Učé jih šteti in računiti, a kar se otroci naučé, je navadno vse mehanično, brez razumevanja. Učé se čitati in pisati in prišedši v šolo, morajo vendarle začeti spet znova, kakor drugi, ob tem se pa dolgačasijo in izgube zanimanje za poduk.

Poučevanje brez metode je za učenca in učitelja mučno in brezvspešno. Kolikrat obupa oče doma nad svojim otrokom, vidé, da mu ne gre in ne gre vzlic največemu prizadevanju nič v glavico in se čudi potem, videvši, kako otrok napreduje v šoli.

Omeniti mi je še neko drugo vrsto priprave za šolo in ta je, da izkoriščajo stariši šolo za strašilo. Če otrok ne sluša, namesto da bi ga vgnali s svojo avtoritetoj, ga pa strašijo s šolaj: »Le čakaj, ko prideš v šolo, se boš že učil, kaj se pravi slušati. Hu! šola je

huda! Zaprt boš, tepen boš, le čakaj!« Otrok prekorači šolski prag z nezaupanjem in strahom pred bodočnostjo, katera mu prinese kdo ve koliko zlega.

O dà, otroci naj se le pripravljajo za šolo, a celo na drug način. Vzbuja naj se jim zanimanje in ljubezen do uka in šole, česar se pa ne doseže z računanjem, čitanjem, in pisanjem, o, kar malo ne!

Govori in občuje naj se z otroci mnogo in vprašanja njihove vedoželjnosti naj ne ostajajo nikoli nerešena. Dobro je, ako se odgovoru dostavlja opombica: »Glej, vsega tega in še mnogo več se boš učil v šoli. Kaj ne, kako bo to lepo, da boš potem sam znal in razumel take reči, o katerih moraš vpraševati sedaj druge.«

Namesto da bi se otrokom pokvaril okus za šolo že naprej, recimo s pisanjem, naj se jim da ploščica in kamenček, a ne za pisanje črk, ampak za ... risanje, kajti v šoli tudi ne začne učitelj prvi dan z črkoj, ampak z risanjem različnih predmetov v šolski sobi. Tu se riše kamenček, nit, ravnilo, ploščica, knjiga, šolska deska, okno itd. in po tem pripravljalnem poduku, ki traja na veliko ogorčenje lajika po več tednov in ki je po njegovem mnenju igračkanje, šele pride na vrsto zaželeni »i«, od katerega se gre potem od lažjega k težkemu. Otrok naj se zanima za knjigo, a ne z »abecednikom«, ampak s knjigami, v katerih so podobe in o teh podobah naj se pogovarja z otroci, opozarjaje jih: »A tiste knjige, v katerih se čita, so še mnogo, mnogo zanimiveje. Človek se toliko in toliko iz njih nauči. Kadar prideš v šolo in se naučiš čitati, boš že cel možak. Tedaj dobiš od mene dosti lepih knjig, v katerih so lepe povesti za mlade ljudi, kakor si ti, a priden moraš biti.«

Pripovedujejo naj se jim povesti, seveda take, da jih otroški duh lahko prebavi, a tu ne zadošča, da otrok samo posluša, ampak narobe je včasih tudi prav, poslušalec in pripovedovalec naj zamenjata svoji ulogi. Otrok se navadi gladko govoriti in razločno izražati svoje misli in to je, česar potrebuje učitelj.

Na pamet naj se vadijo otroci mičnih otroških pesmic, da se jim vadi spomin, a to spet ne le mehanično, ampak pesem se jim mora razložiti in potem naj se deklamuje z razumevanjem in lepim naglasom. Tukaj mi je omeniti prekrasnih Levstikovih »Otroških iger v pesencah«, za katere nas lahko zavida marsikateri drugi narod.

Tudi petja ne smemo pozabiti. Otroci naj pojó in zopet pojo. Dvakrat bolj ljubeznjiv je otrok, ki zna peti. Koliko zabave ima mati z njim! Začeti se seveda ne sme s težkimi pesmimi, ampak čisto lahkimi in kolikor možno uho božajočimi. Ali smo tukaj v zadregi? Kaj še! Naše narodne pesmi so živ vir, kateri nikoli ne usahne. In

kaj je otroku bolj prikladnega, nego prav iste pesmi, katere je pel narod v otroški dobi svojega razvoja! Kar je pa največ vredno, otroci se ne navadijo samo peti, ne navdušujejo se samo za ta biser-dar božji, ampak uče se negovati in ljubiti naše narodne svetinje.

Največji greh, recimo smrtni greh, je pa to, da se z otroci doma ne občuje izključno v materinskem jeziku, ampak navadno v obeh deželnih. »Kaj boš nemški govorila, K' še slovenski prav ne znaš!« pravi narodna pesen. Tako preproste besede in kako velik duh, kakšna čudovita modrost tiči v njih! Slovenski, materinski — če je materinski vselej šlovenski!? — jezik mora človek znati najprej in na podlagi tega se še-le lahko uči družega, Seveda otrok se najlažje uči jezikov, a kaj to koristi, če pa potem ne zna nobenega prav. Saj skrbe šole in drugi mogočni faktorji, sto in sto momentov deluje na to in nas sili, da se učimo poleg slovenščine še drugih jezikov, zaradi tega naj bo pa ravno obitelj tempelj, posvečen le čisti materinščini, trdnjava, kjer naj bi našla zaščito in negovanje naša sladkodoneča domača beseda. Slovan ima poseben dar za učenje jezikov, ne bojte se torej stariši, da bi se vašemu sinu kedaj slabo godilo prav radi tega, ker se ni učil družega jezika že v — povojih!

Naprej za Boga in domovino, draga slovenska mati, naravna in prva vzgojiteljica svoje dece!

Mlada ljubezen.

Zložil E. Gangl.

6.

Prekrasna si, ljubica ti,
In čarobne tvoje oči!
Iz njih kot iz jasnega strela
V srce me je smrtno zadela.

»Zadela srcé je tako,
Da mi je sladkó in hudó:
Oči teh ne zabim nikoli —
Umr! bi od sreče in boli...«

»Ah, takrat brezkončno gorje
Rodile bi meni solzé,
Od njih bi oči zatemnele,
Ugasnile žarne jim strele.

»In kdo bi me ljubil potem:
Brez tebe si zmotra ne vem:
Upala bi rožna mi lica,
Ostala bi — stara devica.«

